

Parti Nagy Lajos

félszép

© Parti Nagy Lajos, 2019

JETLEG

Betör az első őszi hidegfront, szúrósan, hisztérikusan szemez az eső Budapesten. Gyűrötten méregetem az utcát, a városomat, ami hasonlóan néz vissza rám. Ettől, a kedvétől, a nézésétől persze még rosszabb lesz az enyém is. Bertók László pontos és fontos vesszora jár a fejemben reggel óta: *Elmenni kevés, itt maradni sok.*

A jetleg, ez a klinikailag leírt, a hosszú repülőutak nyomában fellépő alvási- és visszailleszkedési zavar igen alattomos dolog, ilyen brutális hidegfronttal párosulva maga a permanens kóválygás. Tegnapelőtt jöttem meg Japánból, volt szerencsém az Örkény Színházzal két hétig Tokióban vendégszerepelni. Japán meghívásra, a *Jógyerekék képekönyve* című nagyon, mondhatni reménytelenül európai darabot játszották el tízszer a Metropolitan Színházban, amit én írtam át hajdan magyar darabbá, ha úgy tetszik, én szabtam Ascher Tamás és a nagyszerű társulat keze alá.

Még nem vagyok itthon, még kilebegek az ablakon, még felhőjárdának nézem a fák koronáit, tengeröbölnek a Dunát. A szálnalmas és felháborító eseménysort, hogy a felelős magyar kormány – mostanra mindegy, hogy önként vagy parancsra – emberkereskedők társaságává züllött, Japánban éltem át.

Egy másik, távoli kontinensről, egy roppant gazdag és nagy országból, mely Kína oldalvizén a saját kicsiségétől retteg, Európa egészen másnak látszik, és mást jelent. Onnan végképp eldönthetetlen, hogy az unió tagjai különálló, viseltes múzeumi tárgyak lesznek-e a világ kultúrvitrinében vagy Kína és az USA mellett az egységes, legalábbis eléggé társult Európa a globális gazdaság „harmadik pólusa” is lesz. A mai Magyarországnak rég ott kéne állnia a társulandók között,

ehhez képest a vitrinből is, a társulékony Európából is rohamtempóban írja ki magát. Amin nem segít, hogy ez a „magát” Orbán Viktor és pöffeteg holdudvara.

Japánból még pörébbnek, abszurdabbnak tűnt az egész nyomorult áruba bocsátás, mint ahogy Magyarországról látszhatott. Pontosabban: én ott, ha lehet, még jobban szégyelltem magam. Bár hazajönni továbbra is jó, itt élnek a gyerekeim, itt élnek mindazok, akiket szeretek, visszajönni nem öröm, régóta nem. A hazám elszegényedett, elvacakodott, elszürkült. Tehetetlenül, enerváltan, de legalábbis közömbösen túri, ha egyáltalán észreveszi, hogy mi történik vele, felette, noha a nevében. Hogy mint valami kábult birakacsordát szépen kivezetik Európa várkapuján a homályos, sívó semmibe, az elképzelt keleti szélbe, mely ugye nyugatra fúj, hogy aztán magára hagyják, ha már ilyen hülye volt, és engedte magát egy szélkakastól megvezetni.

Bár tán nincs is más esélye, mint hogy jelenlegi urai minél gyorsabban magára hagyják. Bajuk belőle nem lesz, nincs kétségem, hogy ha majdan politikailag ellehetetlenülnek, úgy magángazdaságilag, mint szittyamagyar értelemben is igen megerősödve fognak kísétálni ebből a grandiózus kollektív korszakból, csínytevő kísérletből, amit a delikvens igen hosszú idő alatt hever ki, ha kihever.

Orbán Viktor eszement országlása kapcsán én már semmin se csodálkozom, mégis, újra és újra meg tudok lepődni, hogy olyasmik történnek Unortodoxiában, amik a minimális, de tényleg, a legminimálisabb józan észnek is ellentmondanak, nem beszélve becsületről, tisztességről és hasonló fogalmakról, amikkel oly hatásosan lehet petárdázni a kereszténynemzeti parádékon – félmillió havi benzinpénzzel és sofőrös állami autókkal a seggünk alatt.

Meglepődöm, felháborodom, hogy a hazám választott miniszterelnöke sunyi és kisstílű kufárkodásba fog, hogy pár milliárd dollár állampapírjegyzés lehetőségéért – vagy ki tudja miért, de biztos, nem Alijev két szép szeméért – elad egy gyilkost a hazájának, ahol az illetőt rögtön kiengedik, nemzeti hősként ünneplik. Mindezt a miniszterelnök előre tudja, ahogy azt is, hogy amit tesz, nettó gazemberség, amiből balhé lesz, minekutána hazudni kell, sőt visszatámadni, áttematizálni, harcolni, mint egy számítógépes játékban. És persze azt is tudja, hogy valahogy majd túléli.

És túl is éli, lényegében nincsenek is következmények, pár ezren tüntetnek egyet, oszt kalap. Ki-ki el van foglalva magával. A szegényedéssel, az inflációval, a munkanélküliséggel. Ha a torkáig ér, azzal, ha még nem ér a torkáig, azzal. Bármilyen megtörténik a megpuccsolt Magyarországon, kellő hatalom kell hozzá, és kellő arcátlanság. És persze a tényérképű mameelukhad, e félelem- és lenyúlásközösség, mely hatalomváltások idején szétrebben, majd ismét összeáll – mondhatnám, ez a magyar konstans.

Emberré azt tesz, ha megszólalok – folytatódik a Bertók vers.

Ha Orbán Viktor holnap a Mézesmadzag-terv keretében bevezeti a derest, az ellenzék nem hisz majd a szemének, és ebben lehetőségei, valamint képességei ki is merülnek. A nép nagy része tán furcsállkodikni fog, de rálegyint: túl légypiszok ő ahhoz, hogy pont a keszeg ülepe kelljen a nagyuraknak. A nép kisebb része párnát gyűr a nadrágjába, s lesz egy szűk réteg, aki helyesel, eleve párnás nadrágban jár. Lesz továbbá a felelős magyar kormány, aki a végsőkig, a hülyeségig lojális lesz. Megtartja magának a véleményét, ha van, de nem lesz, mikorra a deres is be lesz vezetve, már nem.

Fel nem foghatom, mi bírhat rá egy profi külügyminisztert, konkrétan Martonyi Jánost, hogy egy ilyen baltás gazemberség után ne álljon föl, és döngő léptekkel ne távozzon. Az utolsó utáni pillanatban, de mégis. Hallani vélem a szóvivői választ a becsületről és a tisztességről, amiről, úgymond, a magamfajta liberális idegenszívűnek fogalma se lehet, hallani vélem, s hányingerem van az egész cinikus hablatytól. Aláállnak, rám öntik.

El fog múlni, nem tudom, hogyan, nem tudom, mikor, de pár évnél tovább nem tarthat. A mohóságukba, a macsó gátlástalanságukba fognak belebukni, épp abba, ami által örökkéig gondoltak uralkodni. El fog múlni, de nyomai, mint a himlő.

Elmenni kevés, itt maradni sok.

Jetlegem évek óta tart.

METRÓHIMNUSZ

A metró jár, délelőtt van, ősz, ha ez jelent valamit ideleln. Talán leheletnyi fázós fanyart az utazók arcán, s kicsike bádogfényt a szemükben. A metró az egyetlen zárt tér, ahol, ha nem is jókedvében, de rutinszerűen eltölt egymással némi időt a szétagolt magyar társadalom föntje és lentje, parlamenti képviselő és hajléktalan, koldus és milliomos. A gyuladékony, fékhibák és öngyilkosok miatt le-leálló, őszöreg orosz metrókocsiban, *szgyéláno v eszeszeszer*, tizen, ha utaznak.

Mindenki ül, egymás szagának, közelségének kitett emberek. Mandinerből, a speciális metrónézéssel, figyelik

egymást, tekintetük rezerváltság, természetes érdeklődés és bizonyos szégyenlős gyanakvás fura elegye. Hogy aki ott ül mellettük, nem rabolja-e ki őket a következő pillanatban, nem közveszélyes örült-e, nem húz-e elő kést, bombát, karikás ostort, vörös csillagos karszalagot vagy horogkeresztes zászlót, mert akkor azonnal helyzet van.

Akkor az illető honfitársra rá kell nézni, reagálni kell, meg kell szólalni, vagy arrébb menni. Akkor a szorgos egyensúlynak lóttek, a látszatnak, hogy mindenki egyedül utazik. Csak reménykedni lehet istenben és a valószínűségben, hogy senki semmit nem vesz elő, addig legalább, amíg a békávé kegyelméből az ember föl nem ér a föld fölé.

A Batthyány tér után erősen, patakisztán felhangzik a magyar himnusz.

Erkel zenéje, Kölcsey verse lassan becsomagolja a szerelvény csattogását. A dallam tulajdonosa nagytartású, Kosuth-szakállas férfi, ki ritkán utazik a föld alatt. Előbb a zakója külső, majd belső zsebeit tapogatja végig, hiába. Mikor az énekkar belekezd az *istenálddmegamagyarba*, aktatáskáját is feltépi, de ott se leli a kis dögöt az ajándékba kapott csengőhanggal, amit a szülinapi köszöntés után a munkahelyén, legyen elég, hogy állami hivatalban, rá is telepítettek az okostelefonjára.

Már a *nyújtseféje* zeng, egyre erősebben, amikor rátalál az öltönytadrág mélyén. Kénytelen felállni, hogy hozzáférjen a szűk és értelmetlen zsebre. Áll, nem pillant körül, mikor belenyúl, kövér izzadságcseppek ütnek ki a homlokán.

Még elő se veszi a telefont, mikor a kocsni túlsó végében felugrik egy szurkoló kinézetű, eléggé részeg fiatalember, kezében borosüveg, és a *balsorsakitra* némán vigyázzba vágja magát. Egyelőre eldönthetetlen, hogy komoly-e a mozdulat,

vagy sem, de a kontextus pillanatok alatt eldönti. A *vígesszentendő*re körülnéz, majd nagy elszánással feláll egy idős asszony, szatyrát két kézzel összefogja a hasa előtt, aprókat bölögat a telefonjával küszködő főhivatalnok felé. Aztán föláll két másik szurkolókopasz fiatal, a nagyobb a kezét is előre lendíti egy pillanatra. Az öltönyössel szemben feltápászkodik egy kábelsovány hajléktalan. A *megbűnhődte* után csatlakozik hozzá egy enyhén Down-kóros kamaszlány, a mamája cibálná vissza, végül fölkel maga is.

Kossuth Lajos még a *hozzreá* alatt visszaül, nyomkodja, dörzsöli a képernyőt, hiába. Végül rácsap, majd vasvillatekintettel felpillant, s ekkor fogja fel a felfoghatatlanul groteszk helyzetet. A gyülevész népség mind vigyázzban áll, és őt bámulja az elhallgattathatlan magyar himnuszával, amit a kollégáitól kapott, s ami most szólalt meg először a telefonján.

Szemöldökéről, orra hegyéről csöpög a veríték a díszszó zsinórzatára. A *múltatsjövendőt* alatt megnyom valamit, amitől váratlanul csend lesz.

Baszod, sóhajtja maga elé, majd belevakkant a mikrofonba.

„Metróba vagyok, mi a faszt akartok már megint?”

„Hajrá, Magyarország, hajrá, magyarok”, foglalja össze a vezérszurkoló, és lezökken a helyére.

A Kossuth tér következik.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Losoncz-Kelemen Emese
A kötetet Pintér József tervezte
A borító Szüts Miklós *félkész képek/1., Op. 18/27*
festményének felhasználásával készült.
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9040
Garamond Premier betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3881 9